

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu kaynaklarının etkin, adil ve şeffaf kullanımı ile yolsuzlukla etkin mücadele için merkezi idareye bağlı kurumlar, kamu şirketleri ve iktidar ya da muhalefet ayrımı gözetilmeksizin tüm yerel yönetimlerin geçmiş ve güncel faaliyetlerinin kapsamlı bir şekilde denetlenmesi, mevcut denetim mekanizmalarının yetersizliklerinin tespiti, siyasal saiklerle yapılan uygulamaların ve kamu gücünün araçsallaştırılarak siyasi rakipleri baskılamak için kullanılmasının önlenmesi, denetim mekanizmalarının keyfilığe değil adalete dayanması ve kurumsal şeffaflığın güçlendirilmesi amacıyla **Yolsuzlukla Mücadele ve Siyasi Etik Komisyonu** kurulması için Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent KAYA**İstanbul Milletvekili****Grup Başkanı**

GEREKÇE:

1995 yılından bu yana Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından her yıl yayımlanan Yolsuzluk Algılama Endeksi Sıralamasında (CPI) Türkiye, 2024 yılında 100 üzerinden 34 puanla 180 ülke arasında 107. sırada yer almıştır. Ak Parti iktidarının hukuk devleti ilkesini adım adım yozlaştırmasının neticesinde yolsuzluk ve liyakatsizlik devletin neredeyse tüm kurum ve kuruluşlarını sarmış, bu kurumlar kurumsallıklarını ve güvenilirliklerini kaybederek vatandaşların devlet kurumlarına, adalete ve sisteme olan güvenleri sarsılmış durumdadır.

Türkiye; bakanlıklarıyla, kurum ve kuruluşlarıyla, kamu şirketleriyle, yerel yönetimleriyle büyük bir yolsuzluk girdabına sürüklenmiştir. Yolsuzluk, tedavi edilmezse tüm yapıya sirayet ederek topyekûn bir çürümeye neden olacak bir kangren haline dönüşmüş ve yolsuzluk, vatandaşımızın gündeminde inkar edilemez bir gerçeklik olarak kabul edilir hale gelmiştir. Toplumsal algı; yolsuzluğu kamu idaresinin doğal bir parçası olarak görme şeklinde tehlikeli bir noktaya doğru evrilmiştir. Basın-yayın organlarında yolsuzluk ve usulsüzlük sürekli ve sıradan bir haber haline gelmiştir.

Türkiye’de yolsuzluk görmezden gelinemeyecek bir seviyeye ulaşmıştır. Bu noktada pansuman tedbirler artık işe yaramamaktadır. Günü kurtaracak, dönem dönem toplumsal vicdanı rahatlatacak geçici ve çoğunlukla siyasal saiklerle şekillenen önlemler yerine; konunun ciddiyetini kavrayarak köklü, kalıcı ve etkili mekanizmaları hayata geçirmek bir tercih değil hukuki ve ahlaki bir zorunluluk haline gelmiştir. Aksi takdirde ülkemiz yolsuzlukla anılan bir üçüncü dünya ülkesi olma yolunda hızla ilerlemektedir.

Aynı zamanda yolsuzlukla mücadele etmesi ve toplumun adalet talebini karşılaması gereken yargı erki siyasallaşarak iktidarın muhalifleri sindirmek için kullandığı bir araca dönüşmüştür. Oysa hukuk devletin ve demokrasinin temel gerekliliği, yasama, yürütme ve yargı organlarının birbirlerinden ayrı ve yargının tamamen bağımsız olmasıdır. Güçler ayrılığı olarak da bilinen bu ilke uyarınca, yargının her türlü siyasi baskıdan uzak, bağımsız ve etkin olması gerekir.

Diğer yandan kamu kaynaklarının gücü elinde bulunduran siyasi aktörler tarafından seçim dönemlerinde siyasi amaçlarla kullanımı ve siyasetin finansmanının şeffaflıktan yoksun olması bu kirlenmeyi ve toplumsal çürümeyi tetikleyen bir etken olarak dikkat çekmektedir. Bu

noktadaki denetimlerin ve yargı süreçlerinin amaca matuf olmaktan uzak bir şekilde ve siyasal bir zeminde yürütölüyor olması da endişe kaynağı olmaya devam etmektedir.

Yolsuzluk bir siyasal görüş meselesi değıl, ahlaki ve hukuki bir meseledir. Kim yaparsa yapsın, nerede olursa olsun, usulsüzlük ve kamu zararıyla sonuçlanan eylemler tespit edilip cezalandırılmalıdır. Bu da ancak **siyasi tarafgirlikten arınmış, eşit ve bağımsız** bir denetim anlayışıyla mümkündür. Karşı karşıya bulunduğumuz tablo Türkiye için topyekün bir mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. **Yolsuzlukla mücadele, siyasi ayırım gözetmeden ve topyekün bir irade ile yürütülmelidir.** Bu nedenle, iktidar-muhalefet ayırımı gözetmeksizin tüm kamu kurumlarının, belediyelerin ve iştirak şirketlerinin faaliyetlerinin inceleneceğı, geçmişteki ve günümüzdeki uygulamaların denetleneceğı bir **Komisyon** kurulması önem arz etmektedir. Bu komisyonun görevi, yalnızca suç ya da usulsüzlük tespit etmek değıl, aynı zamanda denetim sisteminin yapısal sorunlarını ortaya koymak, siyasal denetim araçlarının kötüye kullanılmasını önlemek ve toplumsal güveni yeniden tesis etmek olmalıdır.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
DOĞAN DEMİR	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
İRFAN KARATUTLU	KAHRAMANMARAŞ	
MEHMET EMİN EKMEN	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	